

MSFI ZA MSP

KROZ PITANJA I ODGOVORE

Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja za mala i srednja preduzeća (MSFI za MSP) je proizvod delovanja Odbora za međunarodno finansijsko izveštavanje (OMRS), namenjen primeni za specifičnu grupu entiteta koji nisu bili pokriveni globalnim standardima.

Dugo su ključni globalni autoriteti finansijskog izveštavanja svoju pažnju fokusirali na finansijske izveštaje koje sačinjavaju i prezentiraju krupne kompanije koje se listiraju na berzi. Finansijsko izveštavanje za male i srednje entitete bilo je isključivo predmet pažnje nacionalnih zakonodavstava. Intuitivno se išlo za idejom: veliki su veliki problem, zato veliki problemi moraju prvi da se rešavaju. I rezultat takve orijentacije su: izgrađeni Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (MSFI) primenljivi na kompanije koje se listiraju.

Međutim, u broju entiteta koji nastupaju na ekonomskoj sceni, kako nacionalno tako i globalno, ogromnu prevagu imaju mali i srednji entiteti. Njihova funkcija u ekonomskom sistemu je sve više predmet pažnje onih koji kroje ekonomski sistem i mere ekonomske politike. To je baza iz koje izrastaju veliki, to je snaga čija ekspanzivnost i održivost je od vitalnog značaja za ekonomsku i socijalnu stabilnost društva. To je populacija koja u sebi sadrži potenciju razvoja, ali i potenciju visoke senzitivnosti na događanja u okruženju. Nakon ukazivanja onih koji se brinu o ekonomskom razvoju i stabilnosti da je u pitanju populacija u koju treba mnogo više uložiti da bi se dobili efekti u vidu razvoja i stabilnosti, i nakon što su mnoge globalno autoritativne institucije već skrenule pažnju na ovu populaciju, došlo se do ideje da se za njih sačine Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja za male i srednje entitete (MSFI za MSP).

2009. godine OMRS je konačno doneo standarde za populaciju malih i srednjih entiteta. U naredom tekstu prezentiramo kritične aspekte MSFI za MSP.

REZIME

Ključne reči: MSFI za MSP, MSFI, koncepti, merenje, prosuđivanje

MSFI za MSP su nova pojava koja će sigurno dati jak impuls populaciji MSP u smislu jačanja poverenja u njihove izveštaje, lakšeg pristupa kapitalu, jeftinijeg finansiranja i, uopšte, olakšanju komunikacije i prometa kapitala. Ovi standardi počivaju na istim ideološkim osnovama na kojima i MSFI, a pojednostavljeni su i prilagođeni potrebama MSP, što treba da proizvede lakšu i jeftiniju primenu. U ovom radu su prezentirani osnovi na kojima su MSFI za MSP postavljeni, dakle: ciljevi, koncepti, priznavanje, merenje, materijalnost, prosuđivanje, što je ugrađeno u celinu standarda i predstavlja njegovu osnovu kohezije.

KAKO SE DEFINIŠU MSFI ZA MSP?

Šta su MSFI za MSP?

Uži pogled na MSFI za MSP
– to je set standarda.

MSFI za MSP se mogu definisati u užem i širem smislu. Pod MSFI za MSP u užem smislu podrazumeva se set izveštaja koje je promovisao OMRS radi obezbeđivanja malim i srednjim entitetima finansijskih izveštaja opšte namene koji daju informacije o finansijskoj poziciji, rezultatu i novčanim tokovima entiteta, koje su korisne širokom krugu interesenata koji nisu u stanju da zahtevaju izveštaje uređene na način koji odgovara njihovim specifičnim potrebama.

Iz ovoga se mogu izvući bitne odlike za karakterizaciju MSFI za MSP:

- Specifična osnova za finansijsko izveštavanje. Nije reč o tehničkom poduhvatu nego o čitavoj, naročitoj osnovi za finansijsko izveštavanje. U njima se nalazi sve što je potrebno za samostalnu primenu u izveštavanju specifične populacije izveštajnih entiteta. Tu je sve, počev od ideja na kojima se bazira izveštavanje, preko principa i pravila pripremanja i prezentiranja finansijskih informacija, pa do upućivanja kako priznavati i odricati priznavanje pojedinim stavkama u finansijskim izveštajima koji su dati u ilustrativnim primerima. Dakle, kompletna i samostalna osnova za punu primenu bez obaveze referiranja na dodatne izvore!
- Specifična grupa entiteta kojima su namenjeni. Izveštaji su namenjeni entitetima koji nemaju javnu odgovornost i prezentiraju finansijske izveštaje opšte namene. Ovim je jasno i precizno rečeno kome su namenjeni, odnosno ko se kvalifikuje za primenu ovih standarda. Sve ostalo su detalji koji se prepuštaju nacionalnom zakonodavstvu na preciziranje, ali bez prava kreiranja koje bi dezavuisalo ove kriterije.
- Specifične grupe koje su isključene iz prava primene: Tvorac MSFI za MSP je definisao ko ih primenjuje, ali je jasno naveo i ko ne primenjuje. Izričito se navodi da se ovi standardi ne primenjuju na javne kompanije koje su listirane, uključujući one koje se pripremaju za listiranje, kompanije koje imaju javnu odgovornost a nisu listisrane, entitete koji sačinjavaju specifične a ne finansijske izveštaje opšte namene.
- Tvorac MSFI za MSP: MSFI za MSP su delo OMRS, a ne drugog tela. Primena ovih standarda se odvija na nacionalnom a ne globalnom planu. Nacionalna zakonodavstva ih prihvataju i definišu uslove izveštavanja i jasno je određeno šta moraju da imaju od odlika da bi se prihvatili kao MSFI za MSP, kao i šta konkretne izveštaje diskvalifikuje u nameri da se deklarišu kao MSFI za MSP.

- Opšta namena MSFI za MSP. MSFI za MSP primenjuju entiteti koji sastavljaju i prezentiraju finansijske izveštaje opšte namene. Dakle, oni nisu usmereni na specifične korisnike koji imaju potrebu za specijalnim izveštajima, već na opštu namenu.
- Informacije koje obezbeđuje MSFI za MSP: MSFI za MSP su zamišljeni tako da obezbede informacije o finansijskoj poziciji, uspešnosti i novčanim tokovima izveštajnog entiteta.
- Korisnici MSFI za MSP: OMRS je imao na umu finansijske izveštaje posebnih entiteta i njegovih korisnika. Dakle, reč je o korisnicima finansijskih informacija iz izveštaja malih i srednjih entiteta, odnosno o onima koji imaju potrebu da takve informacije koriste radi informisanja i korišćenja kao osnove za donošenje odgovarajućih ekonomskih odluka. Bitno je da je reč o korisnicima koji nisu u prilici da mogu zahtevati finansijske informacije koje odgovaraju njihovim specifičnim potrebama.

Prethodnim odrednicama karaktera MSFI za MSP naznačena su identifikaciona obeležja izveštaja koji se sastavljaju u duhu njegovih zahteva. Definicijom MSFI za MSP dat je smer i naglašeno je kome se oni nemanjuju.

Šta su MSFI za MSP u užem i širem smislu?

Pod MSFI za MSP u užem smislu podrazumevaju se pojedini standardi, kojih ima 35 i koji daju smernice o tome kako treba pripremiti i prezentirati finansijske informacije.

U širem smislu, pod MSFI za MSP podrazumevaju se ne samo njihova tehnička aparatura i karakteristike nego i duh i okruženje u kojima su standardi situirani i koji ih kontrolišu. A duh koji afirmišu u svojoj konstituciji i u svakom delu konstitucije zvane MSFI za MSP je definisan u Okviru za finansijsko izveštavanje. Celo okruženje MSFI za MSP stoji kao njihova podrška i čini njegov neodvojivi deo.

Može se govoriti o MSFI za MSP u užem i širem smislu.

Uslovi saglasnosti finansijskih izveštaja sa MSFI za MSP

Može se konstatovati potreba da se ispune najpre statusni a potom procesni uslovi. Oba uslova se moraju ispuniti za deklarisanje izveštaja da su sastavljeni na osnovama MSFI za MSP.

Statusni uslov. Odnosi se na status izveštajnog entiteta, i ovde su uslovi jasno dati od strane OMRS uz odredbe nacionalnog zakonodavstva. Ovde postoje potrebna obeležja i entitet se kvalifikuje kao onaj koji primenjuje MSFI za MSP, ili ih nema i on ne sme svoje izveštaje definisati kao finansijske izveštaje sastavljene na osnovama MSFI za MSP. Valja naglasiti da nacionalno zakonodavstvo ne sme definisati uslove za deklarisanja odgovarajućih izveštaja kao sastavljene u skladu sa MSFI za MSP u slučaju kada propisuje kriterije mimo odredbi MSFI za MSP.

Procesni uslov. Naravno, to je samo kvalifikacioni ili početni uslov; da bi takav izveštajni entitet zaista ispunio uslove, on mora u sastavljanju i prezentiranju svojih izveštaja da primeni sve odgovarajuće zahteve. Uz ispunjen prethodni statusni uslov, izveštajni entitet mora ispuniti i procesni. Procesni uslovi odnose se na obavezu usvajanja gledišta koja su primerena ovim standardima i primenu istih u celini i bez izuzetka. Tek kada su svi ovi uslovi ispunjeni, izveštajni entitet može u svojim izveštajima tvrditi da su njegovi finansijski izveštaji usaglašeni sa MSFI za MSP.

Postoje uslovi saglasnosti ali i diskvalifikacije finansijskih izveštaja kao MSFI za MSP.

Uslovi diskvalifikacije saglasnosti izveštaje sa MSFI za MSP

Postoji niz uslova koji stoje kao prepreka deklarisanju saglasnosti finansijskih izveštaja sa MSFI za MSP. Odredbe tvorca ovih standarda jasno ukazuju na to za koga nisu, za koga jesu i koji su uslovi za onog kome su namenjeni i koje mora ispuniti da bi mogao svoje izveštaje deklarirati kao saglasne sa MSFI za MSP.

- MSFI za MSP nisu za one entitete koji imaju javnu odgovornost. Oni su obavezni da sastavljaju svoje finansijske izveštaje u saglasnosti sa punim MSFI. Jasno je po sebi da ne smeju svoje izveštaje deklarirati kao sastavljene u saglasnosti sa MSFI za MSP.
- MSFI za MSP su namenjeni entitetima koji nemaju javnu odgovornost, ali koji moraju ispuniti uslove iz standarda i onda se deklasirati kao saglasni sa MSFI za MSP. Finansijski izveštaji ovih entiteta koji ne ispunjavaju zahteve MSFI za MSP ne mogu se smatrati saglasnim sa MSFI za MSP.

U odredbama MSFI za MSP jasno stoji da pojedine nacionalne jurisdikcije mogu zahtevati za pojedine entitete da se deklariraju kao izveštaji u saglasnosti sa MSFI za MSP, ali se u odsustvu ispunjenja svih uslova koji su propisani u MSFI za MSP ovi ne smatraju sastavljenim u saglasnosti sa MSFI za MSP.

Deklaracija saglasnosti prezentiranih finansijskih izveštaja sa MSFI za MSP, a koja se plasira u Napomenama, ima punu važnost jedino uz ispunjenje jasno postavljenih zahteva. Odsustvo bilo kojeg od zahtevanih uslova diskvalifikuje saglasnost finansijskih izveštaja sa MSFI za MSP.

SITUACIJA BEZ MSFI ZA MSP

Pre nego što su usvojeni MSFI za MSP vladala je situacija koja je populaciju malih i srednjih entiteta držala u specifičnoj poziciji. Ukratko, na globalnom nivou nema standarda, a na nacionalnim nivoima vlada ogromno šarenilo. To je proizvodilo značajne, po ovu populaciju, hendikepirajuće posledice.

Situacija pre usvajanja MSFI za MSP

MSFI za MSP su tek koju godinu u primeni. Logički je postaviti pitanje: Kakva je bila situacija, globalno gledano, onda kad ih nije bilo? Odnosno, šta znači to kad postoji potreba za globalnom poslovnom komunikacijom a komunicira se sa izveštajima koji su sačinjeni u skladu s lokalnim, nacionalnim zakonodavstvom?

Globalna regulacija finansijskog izveštavanja nije postojala, o njoj se počelo intenzivnije razmišljati početkom ovog veka. A kad nema globalne regulacije, ima nacionalne. Nacionalni standardi odražavaju nacionalne odlike kao što su istorija, tradicija, snaga privrede, razvoj računovodstvene prakse, regulatorne karakteristike i gledišta. One nacije koje su na višem nivou razvoja imaju i bolju računovodstvenu praksu i regulativu. Obrnuto je za slabije. Svaka nacija ima svoj poseban jezik finansijskog izveštavanja, a to znači jezičku i saznavnu barijeru u slučaju kada treba komunicirati prekogranično.

Globalizacija je bitan podsticaj razvoja MSFI za MSP

POSLEDICE ODSUSTVA GLOBALNIH STANDARDARDA

Finansijsko-izveštajne posledice

- Različiti osnovi za sastavljanje finansijskih izveštaja
- Teškoće prevođenja informacija na shvatljivu osnovu
- Teškoće tumačenja finansijskih informacija
- Teškoće u komparacijama na osnovu finansijskih izveštaja
- Teškoće u donošenju ekonomskih odluka na osnovu takvih finansijskih izveštaja

Troškovne posledice

- Visoki troškovi dolaska do informacija
- Nisko poverenje u finansijske informacije
- Visok trošak kapitala

Šta su ekonomske posledice odsustva MSFI za MSP?

Svi identifikovani hendikepi koje proizvodi odsustvo globalnih standarda su stajali kao prirodna posledica orijentacije na zatvoreni sistem nacionalne ekonomije. Nacionalne ekonomije su u izolacionalističkom tonusu bile usmerene ka održanju samostalnosti i posebnosti. Situacija je ista i u prilikama kada vlade nacionalnih ekonomija deklarišu svoju otvorenost, ali svoje ekonomske entitete nisu snabdele formama finansijskih izveštaja (kritičnim sredstvima poslovne komunikacije) koje obezbeđuju uzajamno razumevanjem onih koji nisu locirani u nacionalnim granicama, te zbog različitosti izveštaja ne mogu takve izveštaje razumeti. Dakle, bile su ugrađene barijere slobodnijem komuniciranju izvan granica.

Lako je označiti ekonomske posledice koje su normalno sledile ovakve okolnosti:

- Značajno otežana komunikacija populacije malih i srednjih entiteta na globalnom planu.
- Propuštanje šansi da se internacionalizuje i globalizuje poslovanje onih koji imaju različite finansijske izveštaje.
- Nestimulativni uslovi povezivanja na širem planu i izostajanja svih blagodeti takve povezanosti.
- Osuđenost na delovanje na ograničenom, lokalnom, ekonomskom prostoru.

Sve ovo upućuje na činjenicu da se populacija malih i srednjih entiteta nije mogla izložiti globalnim uticajima, da su imali manje izazova i manje šansi da delujući na širem planu primaju na sebe i šire eventualne sopstvene uticaje.

Donošenjem MSFI za MSP daje se značajan impuls za širenje komunikacije na osnovama razumevanja koje omogućuju globalni standardi.

Koji su problemi izveštavanja MSP pre donošenja MSFI za MSP?

Prosto, odsustvo pravih standarda vodilo je do prinude da se primenjuju oni koji nisu rađeni prema potrebama malih i srednjih entiteta. Mnogi mali i srednji entiteti koji su hteli širu komunikaciju bili su primorani da izveštavaju po punim MSFI, što je izazvalo brojne probleme, od kojih su najočitiji:

- Bazični problem: standardi koji su skrojeni za potrebe drugih. MSFI su konstruisani za krupne kompanije, kojih je u ukupnoj populaciji entiteta sasvim zanemarljiv broj. Tačno je da te listirane kompanije čine središte ukrštenih interesa ogromnog broja interesenata, da su u pitanju krupni kapitali čiji rizik pucanja treba minimizirati i brojne ulagače zaštititi. Celokupna pažnja u standardizovanju finansijskih izveštaja koncentrisana je na ovakve entitete, ali su ti standardi primenjivani, u mnogim slučajevima, na male i srednje entitete. Očigledno je da nije primeren postupak misliti na okolnosti krupnih korporacija i prema tim okolnostima propisivati standarde finansijskih izveštavanja, a potom ih primeniti na male i srednje entitete. Nije čudo da su se javile brojne reakcije odbacivanja, a tamo gde su standardi primenjivani nailazilo se na mnoge probleme.
- Ogromna većina opcija u standardima, i stavova u njima, nerelevantna je za male i srednje entitete. Nerelevantne stvari primaću pažnju, zaista nije umesno. Ne treba zaboraviti da u tim standardima mnogo toga nije moglo biti relevantno ni za javne kompanije.

Niz je problema koji su vezani s odsustvom MSFI za MSP.

- Ogroman materijal. Da, ogromna masa materijala na plećima onih koji nemaju dovoljno kapaciteta da to apsorbuju, a potom se organizuju i adekvatno primene. Ovo se moglo desiti samo u odsustvu pažnje prema malim i srednjim entitetima.
- Zahtev za složenim procedurama radi primene. Opet je ovo nepotreban namet za one kojima te procedure nisu potrebne, niti daju neke efekte. Mali i srednji entiteti nemaju kompleksne elemente i stavke i nemaju potrebu za složenim i skupim procedurama merenja i prosuđivanja.
- Visoki troškovi primene. Jedno od fundamentalnih načela u finansijskom izveštavanju jeste balansirati koristi i troškove. MSFI su veoma zahtevni, potrebno je mnogo resursa, kako finansijskih tako i ljudskih, da bi se adekvatno primenili. Ono što mogu da podnesu velike kompanije, nije lako podnošljivo za male i srednje. Veoma česte pritužbe išle su, u ovakvim slučajevima, na adresu regulatora.

Ukratko, nije bilo globalnih standarda finansijskih izveštaja za male i srednje entitete, primena postojećih globalnih standarda za male i srednje je bila previše skupa. Kao opcija stajali su nacionalni standardi, što proizvodi raznolikosti informacija, otuda i teškoće u tumačenju, a otuda i u komunikaciji. Logička posledica je bila da se rešenje nađe u stvaranju MSFI za MSP.

Na koje efekte ciljaju MSFI za MSP?

MSFI za MSP nisu cilj za sebe, već instrument za postizanje širih ciljeva. Generalno, ciljevi su opšte otvaranje koje se omogućuje moćnim sredstvom sporazumevanja – finansijskim izveštajima koji su jednoznačni širom globusa.

Glavni ciljevi na koje su MSFI za MRS usmereni, mogu se ovako sumirati:

- Servirati globalna tržišta kapitala sa finansijskim izveštajima za MSP koji imaju jedinstvenu osnovu za finansijsko izveštavanje, bazirano na jedinstvenoj osnovi finansijskog izveštavanja.
- Omogućiti MSP lakši pristup do kapitala time što se izvorima kapitala stavljaju na raspolaganje finansijski izveštaji koji su sačinjeni na jedinstvenoj osnovi i imaju kredibilitet.
- Stvoriti jedinstven jezik finansijskog izveštavanja za male i srednje entitete. Isti standardi podrazumevaju iste sadržaje elemenata na kojima se konstruišu finansijski izveštaji. Korisnik ovakvih, globalno praktikovanih, finansijskih izveštaja je u situaciji da ih lakše razume, da mu ne treba napor tumačenja.
- Omogućiti uporedivost finansijskih informacija širom globusa. Ova konstatacija je produženo značenje jedinstvenog jezi-

MSFI za MSP su instrument za šire ciljeve.

ka finansijskog sporazumevanja. Ista pojava se isto označava, a jednoznačne pojave se mogu lako upoređivati. Mnoge su beneficije uporedivosti, a sa ovakvim standardima ova beneficija dolazi u ruke korisnika MSFI za MSP. Valja primetiti da je uporedivost unapređena i na nacionalnom (tamo gde ranije nije bilo jedinstvenog izveštavanja za populaciju malih i srednjih entiteta) i na globalnom nivou.

- Stvoriti jednostavne, shvatljive i malim i srednjim entitetima adekvatne standarde finansijskog izveštavanja. Prilagoditi celokupnu izveštajnu postavku i zahteve prema izveštaču na način koji mu je prikladan, odgovara njegovim kapacitetima i nije visokozahtevan kao što su to puni MSFI, značajno je dostignuće. Specijalno, ovo bitno doprinosi ekonomiji onih koji i inače imaju tanušne resurse za njihovu apsorpciju i primenu.
- Omogućiti transparentnost informacija populacije entiteta na koji se primenju MSFI za MSP. Ovo je drugo ime za ono što je prethodno navedeno, odnosno ono počiva na uticajima prethodnonavedenih obeležja.
- Ubrzati cirkulaciju kapitala je generalna posledica na koju se cilja, i u čemu se suštinski materijalizuju svi efekti primene MSFI za MSP. To je realna beneficija onih koji se upućuju u promet, kao i društva u celini.

Ovim standardima se zaista otvaraju osnove za prošireno poverenje u male i srednje entitete koji ih primenjuju i za slobodno globalno komuniciranje.

POPULACIJA MALIH I SREDNJIH ENTITETA MSFI ZA MSP

Populacija MSP je vrlo heterogena, i vrlo su različiti nazivi za njih.

Ko su mali i srednji entiteti?

Mali i srednji entiteti su umnogome van pažnje, umesto njih većinu pažnje okupiraju krupne kompanije, one koje pokreću projekte velikih dimenzija i angažuju enormne mase kapitala. Veličina je sama po sebi faktor privlačne snage, pa su veliki entiteti apsorberi ne samo ogromnih kapitala nego i ogromne pažnje javnosti i vlada.

MSP nisu ni homogena populacija, niti ih je lako identifikovati i statistički obuhvatiti. Može se reći da postoji problem njihove identifikacije i problem terminološkog ujednačavanja ove populacije u globalnim razmerama.

Šta sve spada u populaciju MSP? To je pitanje na koje nema globalnog jednoznačnog rešenja, a niti u okviru nacionalnih granica. Ako su u pitanju kvantitativne odredbe, onda se ove znatno razlikuju od države do države, pri čemu je primetno da su kriteriji viši kako je viši nivo ekonomije čiji su deo. Male države imaju

u svojim klasifikacijama velikih entiteta ono što je kod velikih malo ili srednje.

Interesantno je da vlada terminološka kakofonija u karakterizaciji MSP u celini i pojedina njihova obeležja. To je rezultat različitih okolnosti kao što su istorija, kultura, ekonomske i političke osobenosti, razvijenost ekonomske misli, običaji.

TERMINOLOGIJA OZNAČAVANJA MALIH I SREDNJIH ENTITETA

Mala i srednja preduzeća

Ovaj termin neodređeno prekriva intuitivno shvaćenu populaciju onih koji su izvan kruga velikih entiteta, s jedne strane, i veoma malih i uglavnom neformalnih entiteta, s druge strane. U ovom smislu, kolokvijalno se jasno upućuje na specifičnu populaciju entiteta, ali ne i na precizno obeležene članove. Za potrebe statističkog obuhvatanja, ili bilo kojeg regulatornog tretmana, potrebno je imati operativne kriterije. Ovaj pojam se operacionalizuje u nacionalnim zakonodavstvima, pri čemu svako zakonodavstvo polazi od svoje specifičnosti, svojih predstava i potreba, tako da ono što je „mali i srednji” u jednom slučaju, nije to u drugom.

Prednost ovog termina je u njegovoj širokoj popularnoj primeni i lakoći komuniciranja. Loša strana mu je u tome što za konkretne potrebe zahteva specifično preciziranje obeležja.

Entiteti bez javne odgovornosti

Ovo je termin koji se provlači u terminologiji IFAC-a, a koji upućuje na činjenicu da je u pitanju privatni interes a ne javni, da su u pitanju vlasnici koji nisu povezani sa berzom i nemaju funkciju fiducijara, odnosno poverenika.

Termin i dalje cirkuliše, korespondira sa malim i srednjim preduzećima, ali nije i zamena za njih.

Privatni entiteti

Ovakva oznaka se široko koristi u SAD. Ona upućuje na entitete koji nemaju javne odgovornosti i imaju poseban status u finansijskom izveštavanju.

Kvantitativne odredbe

Termini dobijaju oznaku pravno relevantnih tek kada se preciziraju kroz pravne odredbe i uđu u odgovarajuća akta državnih i regulatornih organa.

Zašto MSP obuhvatiti globalnim izveštavanjem?

Jasno je izražena potreba za globalnim standardima finansijskog izveštavanja za populaciju MSP. Praksa, kao najjači argument u svakoj raspravi, jasno ističe svoje zahteve za ovim standardima. Ovde izdvajamo tri kritične odlike zahteva za ovim standardima.

Vitalnost privrede je u ovoj populaciji. Sazrelo je jasno saznanje da mali i srednji entiteti čine onaj deo privrednih delatnika koji svoj razvoj baziraju na inovativnosti poduhvata i produktivnosti. Tražeći prostor za svoj razmah, oni se ne mogu oslanjati na snagu i sposobnost da izdejtstvuju svoju poziciju mimo pravih doprinosa. A to su, upravo, inovativnost i produktivnost. Vlade

MSP – vitalno važna populacija za ekonomsku i socijalnu stabilnost društva.

su prepoznale ove odlike ove populacije i nalaze načine da im otvaraju puteve razmaha, čime se stimuliše razvoj čitave ekonomije. Nema vladinih ministara koji se ne slažu sa tvrdnjom da su mali i srednji entiteti od vitalnog značaja za ekonomiju, da su oni onaj ekspanzivni element koji ide napred kreativnim putem. Jedna britanska studija ove populacije tvrdi da firme ove populacije koje su eksportno orijentisane imaju u proseku za trećinu višu efikasnost od proseka.

Jasna veza izvoza i razvoja ove populacije.

Istraživanja ukazuju da je upravo ova populacija značajna za nacionalnu ekonomiju. Ona samo dobija podsticaje svojim naporima ako se uputi na internacionalnu saradnju. Zato se podstiče eksportna orijentacija. U pokušaju da se ova populacija ohrabri na prekograničnu razmenu, došlo se do saznanja da uspeh u ovome zavisi od informacija, što uključuje poznavanje komercijalnih zakona, tržišnih okolnosti.

Globalni standardi

finansijskog izveštavanja su nasušna potreba

MSFI za MSP su standardi za one entitete koji imaju pretenziju da deluju izvan svojih nacionalnih granica. Prosto rečeno, globalni finansijski izveštaju su način da se otvore vrata komunikacije ovih entiteta, da se bolje razumeju, da uklone troškove koji podrazumevaju prevođenje jednih informacija koje su manje razumljive u više razumljive, da se značajno smanje troškovi kapitala i da se ubrza ekonomski promet.

Izveštajno stanje u populaciji malih i srednjih entiteta

Stanje u finansijskom izveštavanju MSP je globalno bilo van fokusa standardizatora i regulatora. Pažnja prema ovim entitetima je koncentrisana na nacionalnom nivou, gde svaka država reguliše to izveštavanje. Finansijsko izveštavanje ovih entiteta je bilo prepušteno nacionalnom nivou iz jednostavnog razloga što se smatralo da ova populacija čini skupinu malih, ekonomski slabih, vrlo diversifikovanih jedinki. Uz ovo, reč je o tome da je ovde prisutna dominacija privatnog interesa njihovih vlasnika. Države su izveštavanja ovih entiteta tretirale kao prvenstveno sredstvo za obezbeđenje informacija na kojima treba da se baziraju odluke o poreskim obavezama. Nije čudo da je na nacionalnom nivou primarno razvijeno finansijsko izveštavanje za potrebe poreskih organa, a tek sekundarno za potrebe sačinjavanja finansijskih izveštaja opšte namene.

Globalizovani MSP su po svim evidencijama efikasniji delatnici.

Za globalno delovanje – globalni standardi finansijskog izveštavanja.

Odavno su se čuli glasovi koji poručuju da ovu populaciju ne treba tretirati prvenstveno kao poreske obveznike i da se za nju ne treba interesovati samo sa stanovišta oporezivanja, da nisu u pitanju samo poreski već kompleksni socijalno-ekonomski entiteti, pojavne ekonomske forme obezbeđenja egzistencijalnih uslova ogromne mase stanovništva globalno. Asistirajući ovoj populaciji, kažu ozbiljne studije, obezbeđuje se značajno dinamiziranje ukupnog ekonomskog, podstiče se ekspanzija malih entiteta na rast (svi veliki su nekad bili mali). Ekonomski uspeh ovih entiteta osnov je za pokriće nasušnih potreba i obezbeđenje socijalne sigurnosti širokih slojeva stanovništva. Za podsticaj razvoja ove populacije entiteta zalažu se najznačajniji globalni autoriteti, pa se za njih prave koncepti, sistemi, i nacionalnim vladama se preporučuje odgovarajuća ekonomska politika sa nizom podsticaja.

Najnoviji podsticaj, i to veoma značajnih razvojnih očekivanja, dolazi od IFAC-a, koji je usvojio Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja za male i srednje entitete (MSFI za MSP), koji su za kratko vreme postali prihvaćeni širom globusa, nacionalne vlade ih u sve većem broju usvajaju i prihvataju kao deo svojeg zakonodavstva, i na konceptu se trenutno detaljno radi na poučavanju i praktičnom primenivanju.

Dakle, zapaženo je da MSP globalno pate od neujednačenog izveštavanja, rascepanosti usled primene nacionalnih finansijskih izveštavanja, neuporedivosti informacija u svojim izveštajima, nepoverenja korisnika finansijskih informacija prezentiranih u takvim izveštajima. Centralna posledica ovoga je otežan pristup kapitalu. I to predstavlja glavni hendikep razvojnim ambicijama malih i srednjih entiteta. Lek se traži u stvorenim, globalno prihvatljivim, finansijskim izveštajima za ovu populaciju.

MSFI za MSP su snažan podsticaj globalizaciji MSP.

CILJEVI MSFI ZA MSP

Ciljevi su prethodnica svih ljudskih poduhvata. Dobro promišljeni ciljevi predodređuju sve što je bitno u odgovarajućim poduhvatima. To važi i za MSFI za MSP.

Šta su ciljevi MSFI za MSP?

Ciljevi su fundamentalna odrednica svakog poduhvata. Ciljevi imaju mnoga obeležja i mnoga dejstva. U osnovi, ciljevi su:

- Definicija onog što se želi. A MSFI za MSP žele da promene stanje u oblasti finansijskog izveštavanja MSP. Iz stanja globalne izveštajne kakofonije u izveštavanju MSP prelazi se u stanje jasnih poruka koje se upućuju na jedinstveni način od svakog MSP bez obzira na kom meridijanu da su locirani. To je zaista revolucionaran obrt u komunikaciji ovih entiteta.

Ciljevi – prethodnica svakog smislenog delovanja.

- Upućivanje na instrumentarijum za merenje uspeha u realizaciji ciljeva. Svaki definisani cilj čini osnovu za poređenje dostignuća sa ciljevima. Dakle, dobija se metar za merenje dostignuća u finansijskom izveštavanju uopšte i za svakog ko primenjuje MSFI za MSP.
- Orijentacijsko odredište. Ciljevi ukazuju da li se krećemo u pravom duhu, u pravom smeru, koliko smo daleko od ciljeva. Jasno postavljeni ciljevi ukazuju da li smo na pravom putu, ili smo na stranputici.
- Referentno mesto u svim razmišljanjima u vezi sa MSFI za MSP. Svako razvijanje politika, primena principa, priznavanja i odricanje priznavanja, kao i merenje mora referirati na ciljeve MSFI za MSP.

Kome služe ciljevi MSFI za MSP?

Ciljevi MSFI za MSP –
smerokaz svima.

Korisnici finansijskih informacija su oni kojima se informacije serviraju i koji uživaju beneficije uvećanih kvaliteta finansijskih informacija prezentiranih u skladu sa MSFI za MSP. Dakle, centralni smer svih poduhvata u vezi sa MSFI za MSP su oni koji koriste informacije radi donošenja ekonomskih odluka zavisnih od finansijskih izveštaja sastavljenih u skladu sa MSFI za MSP.

Međutim, ciljevi MSFI za MSP su kritično važan izvor informacija i za druge faktore u sistemu MSFI za MSP. U pitanju su MORS, nacionalni regulatori, oni koji deluju na planu obrazovanja za MSFI za MSP, revizori i praktičari.

OMRS je autor standarda za MSP. Standardi se jednom propisuju, potom se primenjuju, pa se evaluiraju u svetlu valjanosti, pa se traže nova rešenja u situaciji kada nema zadovoljavajućih rezultata, pa se sačinjavaju nova rešenja. U pitanju je čitav ciklus života celine i svakog pojedinačnog standarda. I za celinu i za svaki pojedinačni standard i celokupna postupanja od iniciranja pa do inoviranja standarda veoma je bitno neprekidno pred očima imati odredbe ciljeva MSFI za MSP. I, ti ciljevi su odigrali kardinalnu ulogu u prvom sačinjavanju standarda; kad god je bilo kolebanja uvek je postavljano pitanje: Koliko dato rešenje doprinosi ciljevima, šta znači informisanju onih koji donose ekonomske odluke na osnovu finansijskih izveštaja sastavljenih u skladu sa MSFI za MSP?

Nacionalna zakonodavstva i nacionalni regulatori imaju u ciljevima polazište za sve svoje odluke u vezi sa MSFI za MSP. Razumljivo je da je okvir za njihovo odlučivanje vrlo sužen, odnosno suštinske stvari MSFI za MSP su predodređene onim što je formulisao globalni standardizator. Bez obzira na to, nacionalni zakonodavac i nacionalni regulator mora u svojim odlukama polaziti od ciljeva MSFI za MSP.

Revizor ima u definisanim ciljevima MSFI za MSP moćno sredstvo za dejstvo. Najpre, reč je o smernicama koje koristi, ali i o prosuđivanjima koja veoma često mora da demonstrira. Zato je bitno za revizora da na umu ima odrednice ciljeva finansijskog izveštavanja u skladu sa MSFI za MSP.

Ciljevi su neophodni za sve one koji tvore strategije finansijskog izveštavanja. Oni im pomažu u formiranju kriterija o tome koliko se njihove politike i ocenjivanja slažu sa duhom koji promovišu ciljevi finansijskog izveštavanja usklađenog sa MSFI za MSP.

Obrazovanje za MSFI za MSP mora naći svoje polazište u ciljevima MSFI za MSP, oni su polazna tačka za razumevanje celog kompleksa standarda, ali i kriteriji za tumačenje kako celine tako i svakog pojedinačnog standarda.

Ciljevi – ugrađeni u sve komponente MSFI za MSP

Ciljevi su smerokazi, ali i baza za postavljanje kriterija. Oni moraju da se slegnu u svakom pojedinačnom standardu. Drugim rečima, svaki standard mora da bude afirmacija ciljnih opredeljenja. To se postiže tako što se u njihovoj gradnji poštuje princip cilja: pita se koliko dato rešenje doprinosi ciljevima, i da li ima boljeg rešenja od datog.

Svaki standard je kompleks uslova i definicija koji treba da daju smernice onima koji sastavljaju i prezentiraju finansijske izveštaje usklađene sa MSFI za MSP.

Centralna pozicija ciljeva u celini MSFI za MSP, predstavljena grafički, rečito govori da su ciljevi srce iz koga pulsira ceo krvotok standarda. Zrakasto pružanje uticaja ciljeva na sve kritične komponente MSFI za MSP govori o tome da svaka komponenta mora biti prožeta ciljevima, odnosno u sebi ih interiorizovati i afirmisati ih.

KORISNICI MSFI ZA MSP

Ko su korisnici MSFI za MSP?

Niz je transaktora iz okruženja MSP koji koriste finansijske izveštaje MSP, koji imaju potrebu za informacijama iz njihovih finansijskih izveštaja radi donošenja odgovarajućih ekonomskih odluka. Svaki od tih transaktora ima specifičnu poziciju u odnosu na entitet čije ga informacije interesuju, zato ima i specifične potrebe za informacijama. Međutim, MSFI za MSP su tako konstruisani da obezbeđuju pokriće potreba za informacijama opšte namene. To znači da MSFI za MSP daju dovoljan skup finansijskih informacija da se može stvoriti pouzdana slika o finansijskoj poziciji, finansijskoj uspešnosti i kretanju novčanih tokova izveštajnog entiteta. MSFI za MSP su namenjeni korisnicima sa dva kardinalna obeležja:

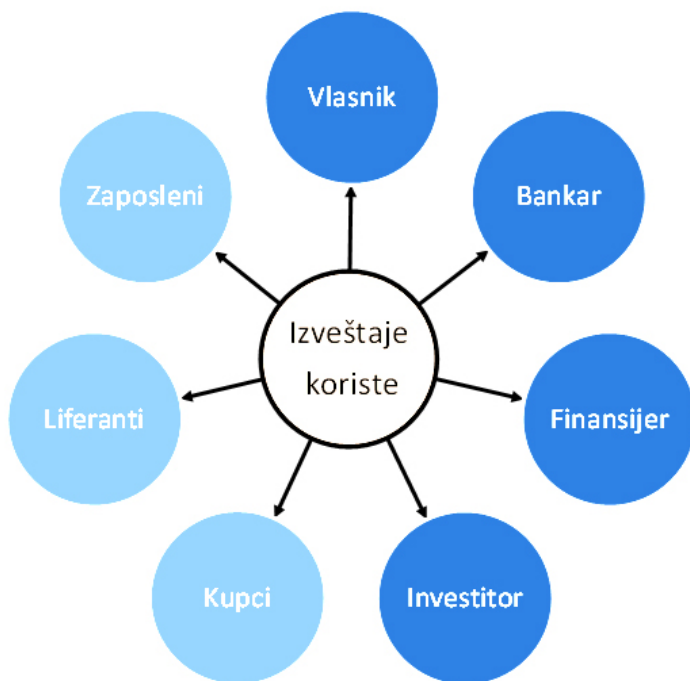
- Nisu insajderi koji nemaju pod kontrolom interna događanja, posebno odlučivanja.
- Nisu u poziciji da mogu zahtevati za svoje potrebe posebno prilagođene informacije.

Za ove korisnike sa MSFI za MSP obezbeđuju se pouzdane informacije koje su dovoljne da se na osnovu njih mogu izvući odgovarajući zaključci kao dobar osnov za donošenje ekonomskih odluka.

Ostaje pitanje koji je centralni korisnik MSFI za MSP. U punim MSFI jasno stoji da je investitor onaj prema čijim potrebama su konstruisani standardi, jer on ima najjači interes i ako su MSFI dovoljni da pokriju njegove potrebe onda su potrebe svih ostalih interesenata – čiji interes je slabiji od investitorovog – sigurno pokrivene. U slučaju MSP na listi eksternih korisnika stoji vlasnik, ali sa oznakom onog ko nije insajder, ne učestvuje u operativnom odlučivanju i nije u stanju da zahteva specifične informacije. On nije deklarisan kao primarni i u konstruisanju MSFI za MSP odlučujući korisnik, što znači da je svrstan u grupu ostalih, bez primata. Može se zaključiti da u konceptu MSFI za MSP nema centralnog interesenta kao kod punih MSFI.

Eksterni korisnici imaju različite interese, a o izvesnosti realizacije tih interesa informišu se na osnovu onog što im pružaju finansijski izveštaji.

U punim MSFI investitor je jasno stavljen kao glavni korisnik. U MSFI za MSP to nije tako.

Svi eksterni korisnici MSFI za MSP mogu se kategorisati na one koji su:

- Davaoci inputa. U pitanju su kako materijalni (snabdevači materijalnim komponentama) tako i nematerijalni (liferanti usluga), kao i davaoci finansijskih inputa (zajmodavci); interesuje ih izvesnost zaštite svojih interesa naplate.
- Korisnici outputa. Kupci žele da znaju da li mogu na duge staze imati stabilnost snabdevanja.

Kritično važni transaktori – korisnici MSFI za MSP su:

- Finansireri operacija MSP. Reč je o tome da su ti finansireri sve češće izvan granica entiteta koji imaju potrebu za finansiranjem. Njih interesuje stanje onog koga potencijalno mogu kreditirati, pa im MSFI za MSP sigurno predstavljaju značajno olakšanje.
- Bankari. Ovi sa MSFI za MSP dobijaju mnogo pouzdanije informacije koje koriste u svojem odlučivanju da li datom entitetu odobriti pozajmicu.
- Fondovi koji obezbeđuju kapital. Tek na bazi pouzdanih finansijskih informacija, onih koje su razumljive i uporedive za donosioca odluke u ulaganju, ovaj korisnik može imati pouzdanu osnovu za odlučivanje.
- Prekogranični snabdevači. Ovi odlučuju o tome da li datom entitetu dati poverenje i snabdevati ga odgovarajućim inputima, obično uz kreditiranje. MSFI za MSP su ovim snabdevačima značajna podrška u odlučivanju.
- Kupci. Posebno je važna kategorija kupaca koji žele dugoročno stabilne odnose sa izvorom snabdevanja, a da li mogu imati pouzdanost u tome odgovor dobijaju na osnovu informacija u finansijskim izveštajima.

Šta su specifičnosti zahteva za informacijama po MSFI za MSP?

Informacije koje daju izveštaji sastavljeni u skladu sa MSFI za MSP su: specifično predstavljene i ograničene.

Specifikum MSFI za MSP je da obezbeđuju finansijske izveštaje opšte namene za one korisnike koji nisu u situaciji da zahtevaju informacije prilagođene svojim potrebama. Iz ovog proizilazi:

- Korisnik je eksterni transaktor. On je onaj koji nije u situaciji da operativno deluje i da može, na osnovu svoje pozicije, zahtevati informaciju za kojom ima potrebu.
- Korisnik dobija informaciju u standardizovanoj formi. Korisniku se prezentiraju informacije za koje se veruje da mu mogu biti od koristi u njegovom odlučivanju. Pošlo se od toga da postoji fond informacija i njihova konstrukcija koja je najbolja osnova za analiziranje i zaključivanje o finansijskog poziciji, rezultatima i novčanim tokovima. Iako se navodi koji su to korisnici, MSFI za MSP nisu konstruisani ni prema jednom posebnom korisniku, već za sve njih u celini.
- Korisnik MSFI za MSP ne dobija sve informacije. Jasno se stavlja do znanja da MSFI za MSP ne mogu pokriti sve potrebe korisnika za datim izveštajnim entitetom, i da potpuno saznanje o njemu podrazumeva obezbeđenje niza drugih uglavnom nefinansijskih informacija do kojih se dolazi drugim putem i iz drugih izvora.

Dakle, finansijske informacije u sistemu MSFI za MSP su jasno predstavljene u svim svojim bitnim dimenzijama kako bi se dimenzionisalo očekivanje korisnika.

Iz prethodnog proizilazi da su informacije u sistemu MSFI za MSP ograničene. Koja su to ograničenja, u MSFI za MSP se može saznati na osnovu onog što one ne obezbeđuju. U pitanju su eksplicitno navedena i podrazumevana ograničenja.

A kada su u pitanju specifičnosti informacija koje zahtevaju korisnici, onda...

GLOBALNA REGULACIJA IZVEŠTAVANJA MSFI ZA MSP

Koja je svrha regulative MSFI za MSP?

MSFI za MSP ne čini prosto set standarda prezentiranih u knjizi standarda. Knjige, same po sebi, nisu ništa ako ne propagiraju neke ciljeve i ako nemaju snage da svoja slova

MSFI za MSP su vođeni ciljem boljitka za MSP, iza njih stoji čitava organizovana infrastruktura institucija na globalnom i nacionalnom nivou.

pretoče u praksu. MSFI za MSP nisu izuzetak, oni propagiraju prosperitet MSP, postaju sredstvo njihovog napretka, oni otvaraju vrata poverenja korisnicima informacija finansijskih izveštaja prezentiranih saglasno MSFI za MSP. S druge strane, iza ovih standarda stoje institucionalizovane snage koje sve drže pod kontrolom, prate događanja, zamenjuju postojeće standarde novim, po potrebi stvaraju nove, nadgledaju ponašanje učesnika u finansijskom izveštavanju i intervenišu u cilju održanja i razvoja.

MSFI za MSP imaju i svoje polje dejstva i svoju podržavajuću infrastrukturu. Polje dejstva se grana u dva pravca. Prvi je dejstvo prema onima koji primenjuju MSFI za MSP i saglasno njima sastavljaju i prezentiraju svoje finansijske izveštaje. Drugi je dejstvo prema onima koji koriste finansijske informacije iz izveštaja koji se sastavljaju u skladu sa MSFI za MSP. Dakle, oni deluju na onog ko produkuje informacije i na onog kome se te informacije namenjuju. Prema prvima, da bi prezentirali pouzdane finansijske informacije, prema drugima da bi bili servirani sa informacijama koje su korisne za potrebe donošenja ekonomskih odluka.

Regulativa počinje sa stvaranjem i promocijom standarda koji su pretpostavka za proizvodnju pouzdanih finansijskih izveštaja a okončavaju se dostavljanjem na uslugu onima koji su donosioci odluka o alokaciji resursa. Regulativa pokriva čitav lanac sa namerom da obezbedi red u finansijskom izveštavanju, sa konačnom svrhom stvaranja informacija koje su pouzdan osnov za donošenje ekonomskih odluka.

Regulativa finansijskog izveštavanja je sve donedavno bila nacionalna, a u poslednjim decenijama se veoma značajno pomera ka regionalnoj i globalnoj. To je samo izraz opšte globalizacije.

Ko su globalni regulatori?

Sa razvojem globalizacije jača i elaborira se čitava mreža globalnih regulatora finansijskog izveštavanja.

Njihove glavne karakteristike su:

- nezavisni su organi profesije;
- deklarišu vernost javnom interesu;
- imaju podršku najvažnijih faktora zainteresovanih za javni interes;
- nemaju jurisdikcije ni na jednom državnom prostoru;
- čitava je mreža mehanizama koji njihovim standardima obezbeđuju prihvatanje i ozakonjivanje na državnom nivou.

MSFI za MSP su usmereni na liferovanje zdravih informacija korisnicima i postavljanje zahteva onima koji prezentiraju finansije.

POGLED NA GLOBALNU FINANSIJSKO-IZVEŠTAJNU SCENU IFAC

IFAC – Internatioanl Federation of Accountants (Međunarodna federacija računovođa) je globalna organizacija profesionalnih računovođa posvećena služenju javnom interesu putem jačanja profesije i doprinosa razvoju jake internacionalne ekonomije. U tom smislu, IFAC razvija standard visokog kvaliteta i uputstava, pomaže usvajanje i primenu takvih standarda, doprinosi razvoju jake profesionalne organizacije računovođa i računovodstvenih firmi, kvalitetne prakse profesionalnih računovođa i promociji vrednosti profesionalnih računovođa širom sveta. IFAC smatra sebe glasom profesije računovođa u javnosti.

IFAC svoju viziju definiše kao težnju da se globalna organizacija profesionalnih računovođa prizna kao lider u razvijanju snažnih i održivih organizacija, finansijskih tržišta i ekonomija.

Zaštita i služenje javnog interesa se prvenstveno ostvaruje putem promocije visokih standarda uveravanja, revizije, obrazovanja, etike i javnog računovodstva. Ovi standardi i odgovarajuća regulacija osnova su za obezbeđenje kredibiliteta informacija i pouzdanja investitora i drugih stejkholdera kao osnove na kojima se baziraju njihove odluke i globalni razvoj.

IFAC podržava četiri nezavisna tela koja su posvećena proizvodnji standarda: IAASB – International Auditing and Assurance Standards Board (OMSRU – Odbor za međunarodne standarde revizije i uveravanja); IAESB – International Accounting Education Standards Board (OMSRO – Odbor za međunarodne standarde računovodstvenog obrazovanja); IEASB – International Ethics Standards Board for Accountants (OMESR – Odbor za međunarodne etičke standarde za računovođe); IPSASB – International Public Sector Accounting Standards Board (Odbor za međunarodne standarde računovodstva u javnom sektoru).

Brojne su smernice, alatke i resursi koje IFAC razvija i stavlja na raspolaganje profesiji. On sarađuje sa najmoćnijim globalnim organizacijama i time obezbeđuje proboj svojih ideja kojima unapređuje stabilnost ekonomija.

IFRS fondacija

Nezavisna neprofitna organizacija koja radi u javnom interesu. Primarni cilj joj je razvijanje jedinstvenog seta visokokvalitetnih, razumljivih, sprovodljivih glo-

balnoprivratljivih MSFI – Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (IFRS – International Financial Reporting Standards) koji počivaju na jasno artikulisanim principima. Razvijanje ovih standarda povereno je OMSFI – Odoboru za međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (IASB – International Accounting Standards Board), telu vezanom za MSFI fondaciju, koje je nezavisno i posvećeno postavljanju standarda. Veoma je elaboriran proces koji vodi od stavljanja odgovarajućeg projekta u plan do proizvodnje standarda.

Grupa za implementaciju MSFI za MSP

S obzirom da primena MSFI za MSP u prvim godinama može značiti pojavu mnogih pitanja, jedna od mera koje je preduzela MSFI fondacija je formiranje Grupe za implementaciju MSFI za MSP (SMEIG – Small and Medium-sized Enterprises Implementarion Group) sa zadatkom praćenja stanja i reagovanja na identifikovana pitanja od značaja za pravilnu primenu MSFI za MSP. Ovo telo je podređeno OMRS, što znači da njemu referiše i da ga ono kontroliše. Dve glavne tačke odgovornosti ove grupe su:

- Razmatranje pitanja implementacije koja postavljaju korisnici MSFI za MSP, odlučivanje o tome koja pitanja zaslužuju publikovanje uputstava za implementaciju, postizanje konsenzusa kakva ta uputstva treba da budu i razvijanje neobavezujućih uputstava u formi pitanja i odgovora, što se javno publikuje. Ova neobavezujuća uputstva su pomoć u implementaciji. U posebnim slučajevima Grupa za implemenataciju može odlučiti da proizvodi obavezujuća uputstva, što podleže odobrenju OMRS.
- Razmatranje i preporučivanje OMRS potrebe za mene MSFI za MRS za: pitanja primene koja se ne mogu obraditi u formi pitanja i odgovora; za nove MSFI koji se usvoje nakon izdavanja MSFI za MSP.
- U odlučivanju da li reagovati na neko pitanje GI poštuje tri kriterija: prvi, pitanje mora biti širokog dejstva i da verovatno da utiče na širok krug MSP; drugo, zbog nejasnoće u standardima nastaje nenameravano ili nekonzistentno primenjivanje, ili je moguće da nestane u odsustvu javne reakcije ove srupe; treće, Grupa ima konsenzus pitanju koje razmatra.

Ko su nacionalni regulatori?

Autoritet koji postavlja globalne standarde predviđa i respektuje značajnu ulogu suverenog nacionalnog zakonodavstva u regulisanju finansijskog izveštavanja.

Na nacionalnom nivou se javlja snaga koja ima sredstava da izdejsstvuje primenu MSFI za MSP. I tu su izdvojene funkcije, prava i obaveze pojedinih tela koji treba jedinstveno da deluju na različitim segmentima ukupnog finansijsko-izveštajnog miljea.

Za ilustraciju stanja regulative finansijskog izveštavanja uzimamo Srbiju. Ona je svojim zakonima usvojila standarde OMRS i adaptirala se za primenu istih. Kroz deceniju i po ona je bila izložena dejstvima tela globalne regulacije, gde je bitna uloga bila ona koju je imala Svetska banka i koja je nadgledala proces reformisanja našeg finansijskog izveštavanja. Taj proces reformisanja se odvijao korak po korak, a značio je zakonodavnu i institucionalnu izgradnju. Stanje koje je danas dostignuto može se ukratko predstaviti ovako.

Četiri su fundamentalna zakona koja regulišu finansijsko izveštavanje: to su Zakon o privrednim društvima, Zakon o tržištu kapitala, Zakon o reviziji i Zakon o računovodstvu.

Tela nadgledanja s prerogativima disciplinovanja finansijskog izveštavanja su praktička materijalizacija dejstva zakonskih intencija. Ta su tela: Odbor za javno nadgledanje, Komora ovlašć. revizora, Komisija za HoV, Agencija protiv korupcije.

Nacionalni regulator –
podređen globalnom. Ili
prihvata globalne stan-
darde, ili nema verifikacije
saglasnosti.

Fragmenti finansijske izveštajne scene u RS

Rezultati poduhvata MSFI za MSP mere se prihvatanjem. A ovi standardi su već široko prihvaćeni.

IFRS FOR SMRS TROUGHT Q&A SUMMARY

Key words: MIFRS for SMEs, concept, measuring, judgement

IFRS for SMEs is a new phenomenon that will surely give strong impetus to the SMEs population in terms of strengthening confidence in their reports, easier access to capital, cheaper financing and, in general, facilitating communication and movements of capital. IFRS for SMEs, based on the same ideological background as IFRS, are simplified and adapted to the needs of SMEs, should produce easier and cheaper application. This paper presents the basis on which the IFRS for SMEs are set, then: objectives, concepts, recognition, measurement, materiality, judgment, which is built into the individual standards and represents the basis of cohesion.

Celina ovih odnosa, uzajamnih dejstava i uslovljavanja je scena na kojoj se odvija finansijsko izveštavanje u RS. Izveštavanje MSP je deo ukupnog kolorita finansijskog izveštavanja.

Dokle su dospeli MSFI za MSP?

Od 2009, kada su usvojeni MSFI za MSP, prošlo je pet godina. Može se govoriti o postignućima. A ona su:

- *Institucionalizovano je dejstvo globalnog regulatora.* Uspostavljena su tela koja prate primenu MSFI za MSP i reaguju na pojave u praksi. Formirana je Grupa za implementaciju standarda koja pomaže OMRS u daljem glačanju standarda.
- *Institucionalizovano je dejstvo nacionalnih država.* Ogroman broj država je primio ove standarde i uveo ih u svoje zakonodavstvo i formirao regulatorna tela za nadgledanje i reagovanje na pojave u praksi.
- *Formirana su prva iskustva u prezentaciji izveštaja na osnovu MSFI za MSP.* Ogromna masa malih i srednjih entiteta primenjuje ove standarde, stiče iskustva i usavršava se u primeni istih.
- *Korisnici su počeli da se uživljavaju u ovakve izveštaje.* Ogroman broj korisnika ovih izveštaja je već počeo da koristi finansijske izveštaje sastavljene na osnovama MSFI za MSP.
- *Na univerzitetima se širom sveta razvijaju kursevi na kojima se proučavaju MSFI za MSP, te se sprema nova generacija profesionalaca koji će nositi posao razvijanja prakse finansijskog izveštavanja u ovoj oblasti.*

Ovim su formirani uslovi za uspeh u poduhvatu primene MSFI za MSP. Ni u čemu nema automatskog uspeha, dobre osnove zahtevaju dodatni napor da bi se ostvario konačni uspeh. Izazovi vrebaju sa svih strana, pa treba držati otvorene oči i biti spreman da se sve drži pod kontrolom.

LITERATURA

1. ICAEW, UK Enterprise survey 2011 – export report, London, 2012
2. IFRS for SMEs, A Guide for Micro.sized Entities Applying the IFRS for SMEs, IASB, June 2013
3. IFRS Foundation, Module 1 – Small and Medium-sized Entities, July 2009
4. IFRS Foundation, Module 2 – Concepts and Pervasive Principles, July 2009
5. Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (IFRS) za male i srednje entitete (Sl. glasnik RS, br. 117/2013)
6. Milojević, M., Osnove MSFI za MSP, Revizor, 67/2014, s. 7-26